

Willem Cornelis Bruinvis

Willem Cornelis Bruinvis heeft een belangrijk aandeel geleverd in de Alkmaarse geschiedschrijving en was een veelzijdig man. Na zijn wethouderschap kon Bruinvis zijn interesse voor geschiedenis weer oppakken. In plaats van rustiger aan te gaan doen, bood Bruinvis in 1900 - op 70-jarige leeftijd - aan om onbetaald gemeentearchivaris te worden. Hij wilde graag de bestaande, maar onvolledige archiefbeschrijvingen voltooien. Hij is voor het archief (huidige Regionaal Archief Alkmaar), het Stedelijk Museum Alkmaar en voor Alkmaar in het algemeen van grote waarde geweest.

Cornelis Willem Bruinvis (Alkmaar, 26 juni 1829 – Alkmaar, 4 april 1922) was een Nederlands apotheker, auteur, tekenaar, geschiedkundige, archivaris, politicus en bestuurder. Hij werd geboren als zoon van Cornelis Pieter Bruinvis, apotheker van 't Hert' op de Langestraat, en Alida de Lange, dochter van een notaris. Hij was de derde van in totaal acht kinderen. Vader was doopsgezind en op zijn 18e deed zijn zoon belijdenis en trad Bruinvis ook tot die gemeente toe.

Van huis uit kreeg hij ook interesse voor geschiedenis mee. Als 12-jarige jongen tekende hij al enkele gebouwen in de stad. Tekenles volgde hij bij de toen bekende Alkmaarse schilder Pieter Plas (1810-1853), die vijf jaar lang zijn leraar was.

Na zijn schooltijd ging Bruinvis werken in het notariskantoor van zijn oom S.A. de Lange. Bouwkunde interesseerde hem echter meer. In 1846 kreeg hij een aanstelling als bouwkundig tekenaar. Vader Bruinvis blesseerde kort daarna zijn rechterhand waardoor Cornelis moest bijspringen in de apotheek. Uit plichtsbesef schreef hij zich vervolgens in aan de geneeskundige school in Alkmaar. Een van zijn leraren was Hendrik Toussaint, de vader van schrijfster Truitje Bosboom-Toussaint. Maar echt gemotiveerd was hij niet. Nog voor hij afstudeerde probeerde hij in 1853 eigenaar te worden van de Alkmaarsche Courant. Dit lukte niet, maar de nieuwe eigenaar had een redacteur nodig en zag in Bruinvis de juiste persoon.

Beeld en bewerking: Regionaal Archief Alkmaar

Zijn bijdragen aan de Alkmaarse Courant zijn legio, historisch verhalend en mededeelzaam van aard. Zijn artikelenreeks in de Heldersche- en Nieuwedieper Courant zijn als het ware een moderne kroniek van het Alkmaarse leven tussen 1871 en 1886.

Er was voor Bruinvis weinig in het kleine Alkmaarse wereldje dat hem ontging. Die Alkmaarsche Courant had toentertijd een zeker cultureel belang. Ze kreeg gedurende een aantal jaren zelfs landelijke bekendheid door haar spitse commentaren.

Bruinvis schreef ze niet alle zelf, daar had hij zijn mannetjes voor. Hij zat als een spin in het web van Alkmaarders die iets te zeggen hadden. Zijn kennis van de stad legde hij vast in een verzameling tekeningen en prenten, die nog steeds de kern van de prentenverzameling van het gemeentearchief vormt. Bij alle afbeeldingen van gebouwen en personen zocht hij de historische feiten. Dit gesnuffel bracht hem in aanraking met het archief en de bibliotheek van de stad.

Langzamerhand groeide bij hem het besef dat al dit historisch materiaal en de kunstvoorwerpen in een museum ondergebracht moesten worden. De herdenking van "het beleg" in 1873 was een ideaal moment om een museum te openen. Zo kreeg Alkmaar nog voor Amsterdam een eigen stedelijk museum. Het was gevestigd in de oude Garenmarkt aan de Breedstraat. Dankzij de glazen kap gold het als één van de beste tentoonstellingsruimten van ons land. Het unieke museum moest in 1966 wijken voor de uitbreiding van het stadhuis.

In een kamer achter het museum was het archief en daar werkte Bruinvis als onbezoldigd archivaris aan zijn ontelbare geschriften over de geschiedenis van Alkmaar. Bij zijn tachtigste verjaardag in 1909 werd hem door de burgerij een oud Hollands ingerichte kamer in het museum aangeboden. De bescheiden oude heer heeft deze zogenaamde "Bruinviskamer" evenwel nooit willen gebruiken. Hij bleef liever in de archiefruimte werken aan de geschiedschrijving van Alkmaar.

Vraag het Willem!

Als bewoner van deze stad (of: als voormalig bewoner) heb je wel eens vragen omtrent je familie, ben je nieuwsgierig naar de geschiedenis van je huis of de school waar je ooit op zat. De Historische Vereniging Alkmaar kan je dan helpen: 'Vraag het Willem' is een onafhankelijk kennisplatform van de HVA dat vragen kan beantwoorden van inwoners, onderzoekers en belangstellenden op basis van verifieerbare bronnen, archiefonderzoek en bestaande historische publicaties. Je bent altijd welkom.

Meer weten of je vraag stellen, [klik hier](#) !

hvalkmaar.nl